

Ministerie van Volkshuisvesting
en Ruimtelijke Ordening

Opleiding- en ervaringseisen kwaliteitsborging

Hajé van Egmond

TloKB-congres 'Van Wet naar Resultaat' | Amersfoort | 11 maart 2026

Gerechvaardigd vertrouwen

- Vertrouwen dat:
 - objectief gezien **redelijk en begrijpelijk** is,
 - gebaseerd op uitslatingen, gedragingen of omstandigheden door iemand veroorzaakt.
- Vanuit de kwaliteitsborger gezien:
 - Het op objectieve controle, risicobeoordeling, dossieropbouw en correcte toepassing van het toegelaten instrument gebaseerde oordeel van de kwaliteitsborger dat het bouwwerk aan het Bbl voldoet.
 - “ik **denk** dat het klopt en ik kan **laten zien** waarom ik dat **terecht mocht denken!**”

Gerechvaardigd vertrouwen

- Een oordeel over een bouwwerk :
 - Volgens de werkwijze conform een instrument tot stand is gekomen
 - Onderbouwd met concrete informatie over het bouwwerk
- Samengevat heeft een kwaliteitsborger daarvoor nodig:
 - De kennis en kunde om tot een bepaald oordeel te komen
 - De ervaring op basis van een ontwerp, verantwoording derden en waarneming een uitspraak te doen

Gerechvaardigd vertrouwen ≠ door aannemer te bewijzen

En dus stellen we eisen aan een kwaliteitsborger...

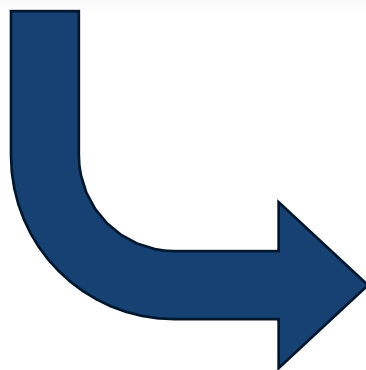
Woningwet — artikel 7ac, derde lid, onder e

“3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld waaraan de beoordeling en de beschrijving, bedoeld in het eerste lid, minimaal dienen te voldoen. Deze regels strekken er in ieder geval toe dat in een instrument voor kwaliteitsborging wordt voorgeschreven:

...

e. aan welke minimeisen voor opleiding en ervaring de personen die de werkzaamheden in het kader van de kwaliteitsborging uitvoeren, dienen te voldoen;”

[Officiële Bekend...](#)

Besluit kwaliteit leefomgeving — artikel 3.83

“Artikel 3.83 (opleiding, kennis en ervaring kwaliteitsborger)

1. Een instrument voor kwaliteitsborging schrijft voor dat de personen die de kwaliteitsborging uitvoeren, voldoen aan de in het instrument gestelde eisen aan het benodigde kennis- en opleidingsniveau en aan de genoten ervaring over:

- a. het opstellen van risicobeoordelingen op het terrein van de regels, bedoeld in de hoofdstukken 4 en 5 van het Besluit bouwwerken leefomgeving;
- b. de algemene coördinatie bij de kwaliteitsborging;
- c. constructieve veiligheid;
- d. brandveiligheid;
- e. bouwfysica;
- f. installaties, en
- g. controle op de bouw.

2. Het instrument voor kwaliteitsborging schrijft voor dat het kennis- en opleidingsniveau van degene die de kwaliteitsborging uitvoert, actueel gehouden wordt.

3. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld over het bepaalde in het eerste en tweede lid.”

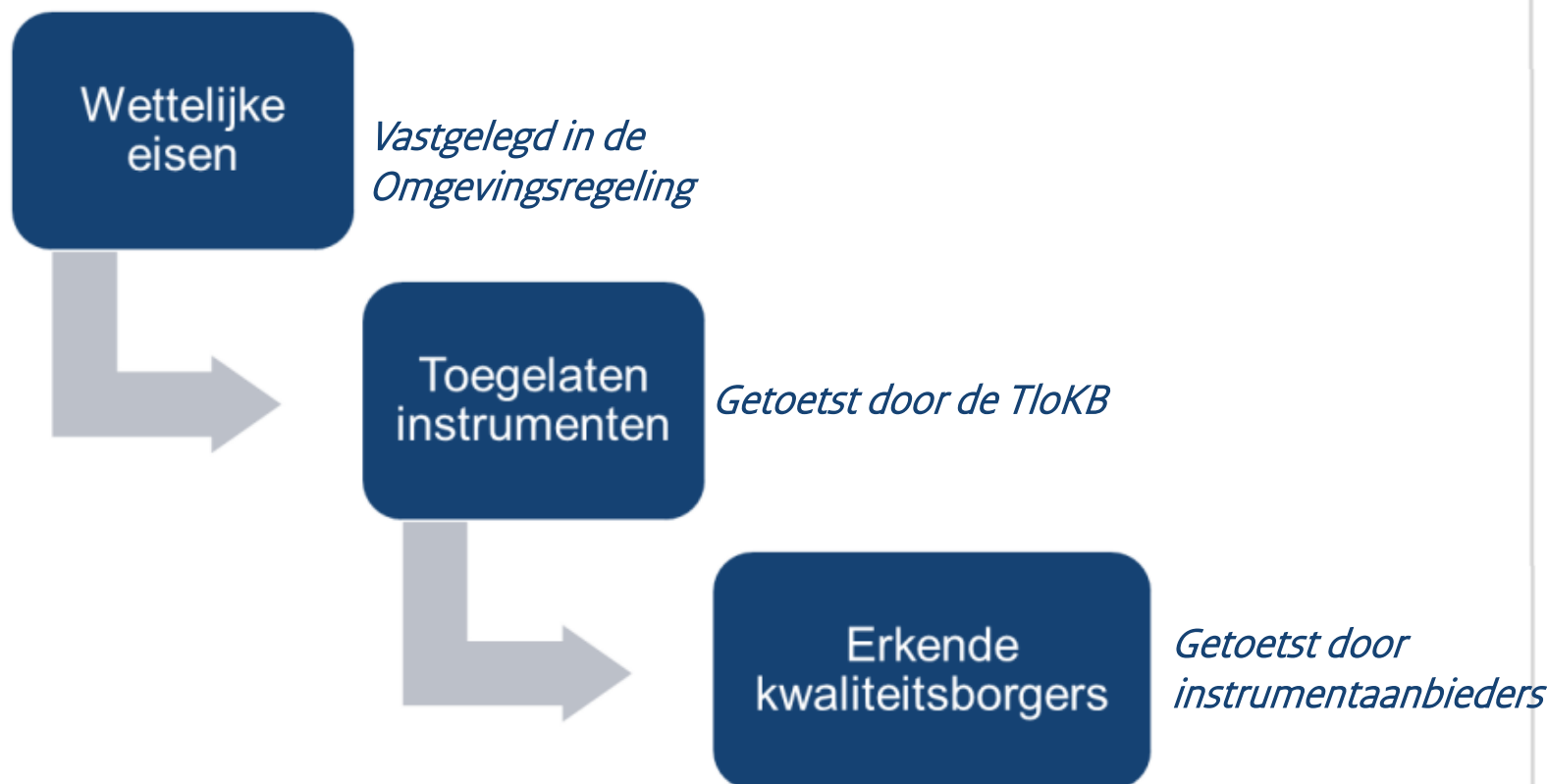
[Officiële Bekend...](#)

Indirecte eisen → een kwaliteitsborger moet
aan een instrument voldoen (niet aan de wet...)

En dus stellen we (indirecte) eisen aan een kwaliteitsborger...

- Een instrument voor kwaliteitsborging schrijft voor...

Omgevingsregeling — artikel 3.51

"Artikel 3.51. (opleiding, kennis en ervaring kwaliteitsborger)

1. De in een instrument voor kwaliteitsborging beschreven eisen over de opleiding en ervaring, bedoeld in artikel 3.83 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, omvatten voor de kwaliteitsborging van bouwactiviteiten onder gevolgklasse 1 ten minste:

a. voor werkzaamheden in het kader van risicobeoordelingen, vaststellen van borgingsplannen en de algemene coördinatie bij kwaliteitsborging:

1°. een diploma op HBO-niveau;

2°. kennis van de inhoud en systematiek van het Besluit bouwwerken leefomgeving; en

3°. drie jaar werkervaring als leidinggevende met:

- het coördineren en organiseren van projecten;

- het uitvoeren van risicobeoordelingen van bouwplannen;

- het vaststellen van borgingsplannen; en

- het controleren en beoordelen van bouwplannen aan de algemene bepalingen voor bouwwerken en de regels voor bruikbaarheid van het besluit;

b. voor werkzaamheden in het kader van constructieve veiligheid:

1°. een diploma op HBO-niveau;

2°. kennis van het besluit met betrekking tot de regels voor constructieve veiligheid; en

3°. drie jaar werkervaring met het controleren en ↓ ordelen van:

- constructies op het voldoen aan de regels voor constructieve veiligheid van het besluit;

- constructietekeningen en -berekeningen, inclusief de schematisering en de toegepaste rekenmethoden; en

- constructieve bouwmaterialen;

c. voor werkzaamheden in het kader van brandveiligheid:

1°. een diploma op HBO-niveau;

2°. kennis van het besluit met betrekking tot de regels voor brandveiligheid; en

3°. vijf jaar werkervaring met het controleren en beoordelen van bouwplannen op het voldoen aan de regels voor brandveiligheid van het besluit;

d. voor werkzaamheden in het kader van bouwfysica:

1°. een diploma op MBO4-niveau;

2°. kennis van het besluit over de regels voor gezondheid, energiezuinigheid en milieu; en

3°. drie jaar werkervaring met het controleren en beoordelen van:

- bouwplannen op het voldoen aan de regels voor gezondheid van het besluit;

- bouwplannen op het voldoen aan de regels voor energiezuinigheid en milieu van het besluit; en

- gelijkwaardige oplossingen in het kader van gezondheid, energiezuinigheid en milieu;

e. voor werkzaamheden in het kader van installaties:

1°. een diploma op MBO4-niveau;

2°. kennis van het besluit over de regels voor inst ↓ ies; en

3°. drie jaar werkervaring met het controleren en beoordelen van:

- installaties op het voldoen aan de regels van het besluit; en

- gelijkwaardige oplossingen in het kader installaties;

f. voor werkzaamheden in het kader van controle op de bouw:

1°. een diploma op MBO4-niveau;

2°. kennis van het besluit; en

3°. drie jaar werkervaring met het tijdens de uitvoering controleren en beoordelen van bouwplannen op het voldoen aan de regels van het besluit.

2. Aan de in het eerste lid beschreven eisen is ook voldaan als door ervaring een aantoonbaar gelijkwaardig kennisniveau is verkregen.

3. Het instrument voor kwaliteitsborging schrijft voor dat uitvoerenden van werkzaamheden in het kader van kwaliteitsborging:

1°. beschikken over actuele kennis van het besluit; en

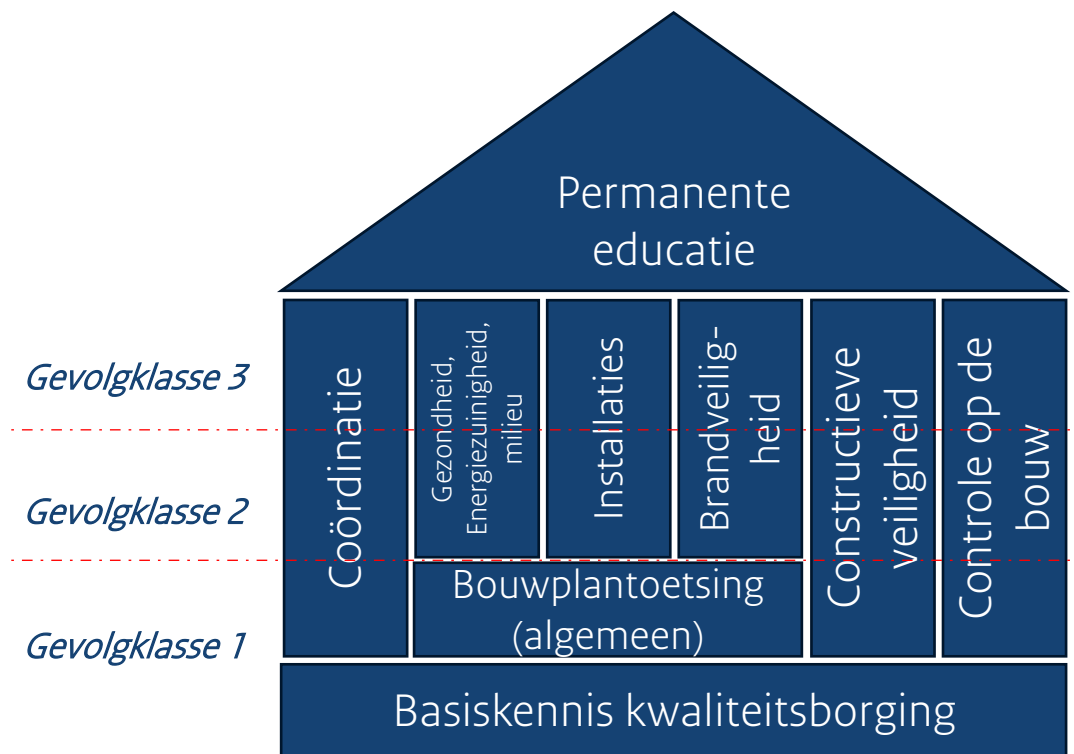
2°. zich ten minste iedere twee jaar bijscholen op de deelgebieden, bedoeld in het eerste lid."

Officiële Bekend... >1

Het idee achter de opleidingseisen

→ *selectiecriteria om bij een kwaliteitsborger aan de slag te mogen gaan*

- Eisen aan *gevolgklasse 1* wettelijk vastgelegd
 - Overige gevolklassen nog onbekend (*hogere eisen?*)
 - Basis: Kwaliteitscriteria 2.3 voor bevoegd gezag
- Opzet regels
 - Algemene opleidingseis: HBO/ MBO4
 - Kennis van het vakgebied
 - 3 – 5 jaar ervaring met ‘controleren en beoordelen’

Oorspronkelijke opzet,
niet wettelijke bepaald!

Taak instrumentaanbieders & kwaliteitsborgers

- Uitgangspunt: instrument wijst de regels aan en voldoet aan de wettelijke eisen
- Instrumentaanbieders
 - Beoordelen KB's op voldoen opleidingseis instrument (en documenteren)
 - “Toelating aan de poort”
- Kwaliteitsborgers
 - Zorgen dat medewerkers blijvend voldoen (en documenteren)
 - Zorgen voor afdekken alle kennisgebieden

Wat zeggen de Kwaliteitscriteria?

Vertaald naar de regels van de Wkb

Opleidingsniveau (formele basis)

- Beschikt de persoon over het minimaal vereiste opleidingsniveau voor het relevante deskundigheidsgebied?
- Maatstaf
 - Vaststellen of de gevolgde opleiding voldoet aan het vereiste mbo-4- of hbo-niveau, zoals per deskundigheidsgebied is voorgeschreven
 - Het opleidingsniveau fungeert als vetocriterium: zonder dit niveau is zelfstandige taakuitvoering in beginsel niet toegestaan
- Onderbouwing
 - Diploma's, getuigschriften, onderwijsinstelling en opleidingsrichting

Wat zeggen de Kwaliteitscriteria?

Vertaald naar de regels van de Wkb

Kennis van het vakgebied

- Heeft de persoon aanvullende opleidingen gevolgd die noodzakelijk zijn om de vereiste vakkennis te verkrijgen?
Beschikt de persoon over de vereiste basiskennis om de taak inhoudelijk zelfstandig te kunnen uitvoeren?
- Maatstaf
 - Beoordelen of voor het onderdeel relevante aanvullende opleidingen zijn
 - Opleidingen kunnen variëren van korte cursussen tot specialistische trajecten, afhankelijk van het deskundigheidsgebied
 - Basiskennis: inzicht in systematiek, relevante regelgeving en toepassingskaders
 - Kennis moet actueel zijn en aansluiten bij het geldende recht (Omgevingswet, Bbl, Bkl)
- Onderbouwing
 - Certificaten, cursusoverzichten, opleidingsprogramma's.
 - Aantoonbare werkervaring met relevante regelgeving (eventuele kennisassessments of inhoudelijke beoordelingen)

Wat zeggen de Kwaliteitscriteria?

Vertaald naar de regels van de Wkb

Werkervaring (zelfstandigheidstoets – kerncriterium)

- Heeft de persoon voldoende relevante werkervaring om de taak zelfstandig en verantwoord uit te voeren?
- Maatstaf
 - Vaststellen of wordt voldaan aan het minimumaantal jaren relevante werkervaring dat per deskundigheidsgebied is voorgeschreven. Pas bij voldoende ervaring mag worden aangenomen dat zelfstandig kwaliteitsborging kan worden verricht
 - Werkervaring moet:
 - inhoudelijk aansluiten bij de taak en betrekking hebben op vergelijkbare complexiteit (in dit geval gevolgklasse 1)
 - aantoonbaar leiden tot zelfstandige taakuitoefening
- Onderbouwing
 - Functieomschrijvingen, projectoverzichten, werkgeversverklaringen of portfolio's

Wat zeggen de Kwaliteitscriteria?

Vertaald naar de regels van de Wkb

Frequentie/ routine (behoud van deskundigheid)

- Heeft de persoon de betreffende taken met voldoende regelmaat uitgevoerd om deskundigheid op peil te houden?
- Maatstaf
 - Beoordelen of de persoon in de jaren dat de ervaring is opgedaan voldoende uren, dossiers of handelingen heeft verricht binnen het deskundigheidsgebied. Ook bij voldoende opleiding en ervaring kan onvoldoende frequentie betekenen dat niet langer aan de deskundigheidseisen wordt voldaan.
 - Frequentie is bepalend voor:
 - behoud van vakinhoudelijke scherpte
 - actuele toepasbaarheid van kennis
- Onderbouwing
 - Urenregistraties / Overzicht uitgevoerde werkzaamheden per jaar plus rol en betrokkenheid per project

Samenvatting & conclusie

- Gerechtvaardigd vertrouwen is halen en brengen
 - Informatie van de aannemer
 - Kennis van de kwaliteitsborger
- Kennis = opleiding + werkervaring + routine
- Stelsel is ‘sluitend’
 - Wettelijke eisen zijn in het instrument opgenomen
 - Instrumentaanbieders: toetsen voor erkenning kwaliteitsborgers
 - Kwaliteitsborgers zorgen voor blijvend voldoen aan de regels

Ministerie van Volkshuisvesting
en Ruimtelijke Ordening

Aan de slag...

(maar wel met de juiste kennis & ervaringen)